

Zbirka Virov

Tourism Resilience Education in Digital Security

Co-funded by
the European Union

VSEBINA

UVOD.....	2
METODOLOGIJA IN POSTOPEK ZBIRANJA.....	4
ZBIRKA VIROV.....	8
3.1 Kibernetške grožnje in kibernetška varnost	8
3.2 Lažne novice in dezinformacije.....	11
3.3 Digitalne spretnosti in izobraževanje	12
3.4 Politika in predpisi	13
3.5 Tehnologija in orodja.....	14
3.6 Turizem in sektorski viri	15
3.7 Druge / Medsektorske teme.....	17
PRILAGODITEV IN POSTAVITEV DIGITALNE KNJIŽNICE NA SPLETNO STRAN	
TREADS.....	19
ZAKLJUČKI.....	22

SEZNAM SLIK

Slika 1: Zbirka virov digitalne knjižnice: postopek razvoja	6
Slika 2: Digitalna knjižnica na spletni strani TREADS	20
Slika 3: Primer datoteke PDF za vsako kategorijo.....	21

"Kibernetska kriminaliteta je največja grožnja vsakemu podjetju na svetu."

— Ginni Rometty, nekdanja izvršna direktorica IBM-a ¹

V digitalni dobi, kjer se turistična podjetja vse bolj zanašajo na spletne platforme, digitalne rezervacije in mobilne aplikacije, se je kibernetska varnost izkazala za temeljni steber operativne integritete. Že ena sama kršitev podatkov lahko ogrozi občutljive informacije, škoduje vašemu ugledu in povzroči drage pravne težave.

Poleg kibernetskih napadov se turizem sooča z vse večjo grožnjo dezinformacij – lažnih ali zavajajočih informacij, ki se hitro širijo po spletu. Znan primer se je zgodil med letoma 2015 in 2017, ko so mednarodni mediji in spletni viri širili lažne trditve o tako imenovanih »conah prepovedi vstopa« v Parizu – območjih, ki naj bi jih nadzorovali skrajneži in so bila nevarna za turiste²³. Čeprav je bila ta narativ v veliki meri ovržen, je vztrajal dovolj dolgo, da je negativno vplival na dojemanje varnosti, zmanjšal število turistov in škodoval lokalnim podjetjem. Primeri, kot je ta, poudarjajo, kako lahko lažne novice, tudi če niso neposredno usmerjene na določeno podjetje, ovirajo delovanje celotnih destinacij in povzročijo dolgoročno škodo ugledu.

Projekt TREADS obravnava nujno potrebo po izboljšanju digitalne odpornosti v turističnem sektorju, s posebnim poudarkom na malih in mikro podjetjih, ki so med najbolj ranljivimi za kibernetske grožnje in digitalne motnje. V okviru prednostnih nalog projekta – krepitve digitalne pripravljenosti, odpornosti in zmogljivosti ter uskladitve poklicnega izobraževanja in usposabljanja (VET) s trenutnimi zahtevami trga dela – ta izdelek predstavlja razvoj celovitega nabora virov.

¹ Rometty, G. (2015). Kibernetska kriminaliteta je največja grožnja za vsako podjetje na svetu. *Forbes*.

<https://www.forbes.com/sites/stevemorgan/2015/11/24/ibms-ceo-on-hackers-cyber-crime-is-the-greatest-threat-to-every-company-in-the-world/>

² Syal, R. (2015, January 13). Nigel Farage tells Fox News there are no-go zones for non-Muslims in France. *The Guardian*. Retrieved May 5, 2025, from <https://www.theguardian.com/politics/2015/jan/13/nigel-farage-tells-fox-news-there-are-no-go-zones-for-non-muslims-in-france>

³ Bloomberg.com. (2015, January 14). Debunking the myth of Muslim-only zones in major European cities. Retrieved May 26, 2025, from <https://www.bloomberg.com/news/articles/2015-01-14/debunking-the-myth-of-muslim-only-zones-in-major-european-cities>

Zbirka virov, razvita v okviru delovnega paketa 2, dejavnosti A4, pod vodstvom ARCTUR, je praktična, strukturirana zbirka gradiv, namenjena podpori vzgojiteljem, učencem in strokovnjakom v turističnem sektorju ter sektorju poklicnega izobraževanja in usposabljanja. Vključuje kurirano vsebino o ključnih tematskih področjih, kot so kibernetška varnost, dezinformacije, digitalne spretnosti in politični okviri.

Ta dokument opisuje uporabljeno metodologijo, opisuje organizacijo končne digitalne knjižnice in predstavlja rezultate skupnih prizadevanj projektnih partnerjev za ustvarjanje visokokakovostnega, uporabniku prijaznega in dostopnega izobraževalnega vira. Digitalna knjižnica omogoča turističnim strokovnjakom, vzgojiteljem in učencem, da ostanejo obveščeni, skladni s predpisi in digitalno varni.

V okviru naloge WP2/A4 je bil razvit nabor virov, zasnovan kot strukturirana digitalna knjižnica, namenjena podpori poučevanja, učenja in raziskovanja v kontekstu poklicnega izobraževanja in usposabljanja (VET).

Glavni cilj je bil zbrati in urediti širok nabor ustreznih gradiv – vključno z izobraževalnimi vsebinami, akademskimi raziskavami, študijami primerov, učnimi načrti poklicnega izobraževanja in usposabljanja, rezultati projektov, ki jih financira EU, in regulativnimi okviri – ki obravnavajo ključna tematska področja projekta TREADS.

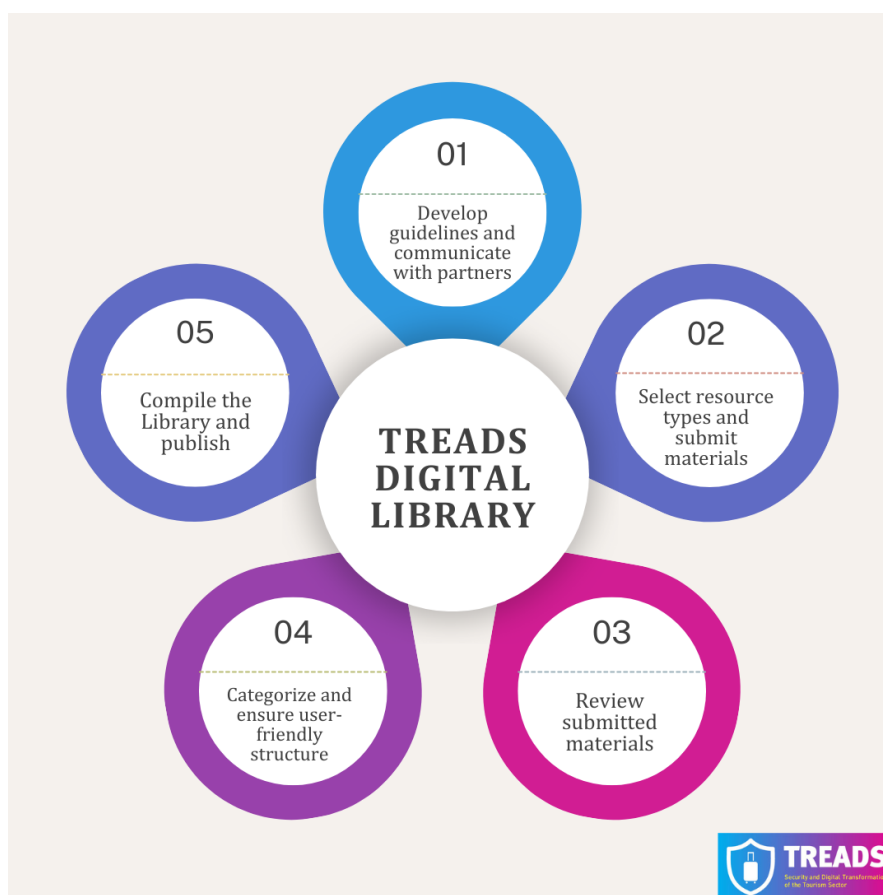
Upoštevanju naslednjih **ključnih potreb**:

1. **Ozaveščenost in odpornost na kibernetško varnost** – spodbujanje razumevanja in pripravljenosti na kibernetške grožnje v turističnem sektorju.
2. **Kritična informacijska pismenost** – Izboljšanje sposobnosti ocenjevanja verodostojnosti informacij v digitalni dobi.
3. **Ukrepi za nepredvidene dogodke in zmanjševanje tveganj** – Zagotavljanje orodij in strategij za obvladovanje tveganj in načrtovanje za izredne razmere.
4. **Usposabljanje za medijsko pismenost** – Podpora strokovnjakom pri prepoznavanju dezinformacij in ohranjanju ugledne integritete.
5. **Odpravljanje vrzeli v znanjih in spretnostih** – pomoč malim in srednje velikim podjetjem ter mikro podjetjem pri digitalnem in zelenem prehodu z izpopolnjevanjem.
6. **Varnost podatkov in etična uporaba** – zagotavljanje zakonitega in etičnega ravnanja s podatki strank v vseh turističnih dejavnostih.

Ciljne skupine tega vira vključujejo izobraževalce v poklicnem izobraževanju in usposabljanju, študente poklicnega izobraževanja in usposabljanja, turistične strokovnjake (zlasti mala in srednja podjetja), popotnike in širšo javnost.

Da bi zagotovili doslednost in tematsko ustreznost, so vsi projektni partnerji prispevali k zbirki gradiv v skladu s skupnim nizom smernic. Vsak partner je bil pozvan, naj prispeva vsaj 10 virov, ki zajemajo 2–3 različne vrste iz različnih kategorij, kot so izobraževalni materiali (npr. učni načrti, priročniki, moduli e-učenja), raziskovalni članki (npr. strokovno pregledani članki ali dokumenti o politikah), študije primerov (npr. uporabni primeri, ki poudarjajo najboljše prakse), učni načrti poklicnega izobraževanja in usposabljanja (npr. moduli, pomembni za kibernetško varnost, digitalne spretnosti itd.), projekti, ki jih financira EU (npr. rezultati, poročila ali povzetki ustreznih pobud) in regulativni okviri (npr. pravna besedila, dokumenti o politikah ali smernice za skladnost). Vsi viri so morali biti neposredno povezani s tematskim fokusom TREADS, dostopni (odprt dostop ali z ustreznimi pravicami uporabe) in uporabni za izobraževalne in/ali raziskovalne namene.

Viri so bili predloženi z vnosom podatkov v skupno Excelovo preglednico, skupaj s kratkimi metapodatki (vključno z naslovom, avtorjem/virom, letom objave in relevantnostjo), skupaj s povezavo do gradiva ali neposrednim nalaganjem v digitalni obliki (npr. PDF). Vsi materiali so bili zbrani in shranjeni prek skupnega pogona. Ta sistematičen in sodelovalen pristop je zagotovil kakovost, raznolikost in uporabnost zbirke virov.

Slika 1: Zbirka virov digitalne knjižnice: postopek razvoja

Po fazi zbiranja so bili vsi predloženi materiali skrbno pregledani, da bi zagotovili tematsko usklajenost, kakovost ter skladnost z zahtevami glede dostopnosti in uporabe. Namen tega postopka pregleda je bil ohraniti visok standard ustreznosti in uporabnosti vseh prispevkov.

Gradiva so bila nato sistematično organizirana v končne tematske kategorije, da se zagotovi enostaven dostop in uporabniku prijazna navigacija. Ta struktura omogoča ciljno usmerjeno raziskovanje ključnih tem in uporabnikom pomaga hitro najti najustreznejšo vsebino za njihove specifične potrebe. Z združevanjem virov v koherentne teme – kot so kibernetiske grožnje in kibernetiska varnost, lažne novice in dezinformacije, digitalne spretnosti in izobraževanje, politika in regulacija, tehnologija in orodja, turizem in sektorski viri ter druge/medsektorske teme – digitalna knjižnica izboljšuje uporabniško izkušnjo in služi kot praktično orodje za izobraževalce v poklicnem izobraževanju in usposabljanju, učence in strokovnjake za turizem.

Končna različica zbirke virov z naslovom Digitalna knjižnica je na voljo [na spletu](#). Združuje kurirane povezave, opise in gradiva za prenos ter ponuja centralizirano platformo, ki podpira nenehno učenje in strokovni razvoj v turističnem sektorju.

Zbirka virov združuje skrbno izbrane vire, ki obravnavajo ključne teme, povezane z digitalno preobrazbo v turističnem sektorju. Organizirana je v tematske kategorije in ponuja enostaven dostop do dragocenih gradiv, ki podpirajo izobraževanje, raziskave in strokovni razvoj. Ta struktura uporabnikom pomaga hitro najti ustrezne vsebine, prilagojene potrebam izobraževalcev poklicnega izobraževanja, študentov, strokovnjakov za turizem ter malih in srednje velikih podjetij.

3.1 Kibernetske grožnje in kibernetska varnost

Ključne besede: kibernetski napadi, kibernetska varnost, kibernetska kriminaliteta, lažno predstavljanje.

Kibernetske grožnje, vključno z lažnim predstavljanjem, kibernetsko kriminaliteto in kršitvami podatkov, predstavljajo pomembna tveganja za turistični sektor, saj digitalne platforme postajajo vse bolj sestavni del poslovnih operacij. Naraščajoča pogostost kibernetskih napadov zahteva okrepljene ukrepe kibernetske varnosti za zaščito občutljivih podatkov in sistemov strank. Izobraževanje in ozaveščanje sta ključnega pomena za boj proti tem grožnjam, pri čemer pobude, kot sta kibernetski načrt EU (2025) in projekt AWARE (2024), poudarjajo pomen usposabljanja usposobljene delovne sile. Poleg tega sta sprejetje okvirov kibernetske varnosti in skladnost s predpisi, kot je GDPR, ključnega pomena za varovanje zasebnosti in zagotavljanje neprekinjenega poslovanja v turistični in gostinski industriji.

Članki in pobude, ki obravnavajo te teme, so na voljo spodaj.

- Agenda Digitale. (2025, 30. januar). *Cybersecurity Italia: la mappa dei rischi 2025*. Agenda Digitale. <https://www.agendadigitale.eu/sicurezza/allarme-cyber-la-mappe-dei-rischi-per-imprese-e-istituzioni-nel-2025/>
- Blažič, B. J. (2021). Spreminjanje krajine izobraževanja o kibernetski varnosti v EU: Ali bo novi pristop prinesel potrebna znanja in spretnosti na področju kibernetske varnosti? *Izobraževanje in informacijske tehnologije*, 27. <https://doi.org/10.1007/s10639-021-10704-y>

- *Kibernetski načrt – osnutek priporočila Sveta . (2025). Oblikovanje digitalne prihodnosti Evrope.* <https://digital-strategy.ec.europa.eu/en/library/cyber-blueprint-draft-council-recommendation>
- EFVET. (23. januar 2024). Zagotavljanje prihodnosti: vloga projekta AWARE pri izobraževanju o kibernetski varnosti za poklicno izobraževanje in usposabljanje - Evropski forum za tehnično in poklicno izobraževanje in usposabljanje . EfVET - Evropski forum za poklicno izobraževanje in usposabljanje. <https://efvet.org/securing-the-future-the-aware-projects-role-in-cybersecurity-education-for-vet/>
- Ghaderi, Z., Beal, L., in L'Hocine Houanti. (2024). Kibernetske grožnje v turizmu in gostinstvu: perspektive turistov, ki se ukvarjajo s storitvami ekonomije delitve. *Current Issues in Tourism*, 1–16. <https://doi.org/10.1080/13683500.2024.2353327>
- Hajny, J., Ricci, S., Piesarskas, E., Levillain, O., Galletta, L., & De Nicola, R. (2021). Okvir, orodja in dobre prakse za učne načrte za kibernetsko varnost. *IEEE Access*, 9, 94723–94747. <https://doi.org/10.1109/access.2021.3093952>
- Usposabljanje za ozaveščanje o internetni varnosti . (27. januar 2022). Wikipedia. https://en.wikipedia.org/wiki/Internet_Security_Awareness_Training
- Ismail, S., Hattingh, M., & Matthee, M. (2024). Razumevanje izzivov lažnih novic v turistični in potovalni industriji: sistematični pregled literature. *Lecture Notes in Computer Science*, 371–382. https://doi.org/10.1007/978-3-031-72234-9_31
- Kumar, P. (2021). *Informacijska tehnologija v gostinstvu in turizmu . USF M3 Publishing, LLC.* <https://doi.org/10.5038/9781732127593>
- Labs, K. (23. januar 2024). Boj proti kibernetskim grožnjam z usposabljanjem za ozaveščanje o varnosti. Keepnet Labs. <https://keepnetlabs.com/blog/cybersecurity-and-the-tourism-sector-combatting-cyber-threats-with-security-awareness-training-and-human-risk-management>
- Maglaras, L., Drivas, G., Chouliaras, N., Boiten, E., Lambrinoudakis, C., & Ioannidis, S. (2020). Kibernetska varnost v dobi digitalne transformacije:

primer Grčije. Mednarodna konferenca o internetu stvari in inteligentnih aplikacijah (ITIA). <https://doi.org/10.1109/itia50152.2020.9312297>

- Magliulo, A. (2016). Kibernetska varnost in konkurenčnost turizma. *European Journal of Tourism, Hospitality and Recreation*, 7(2), 128–134. <https://doi.org/10.1515/ejthr-2016-0015>
- Maria, & Giglio, C. (2024). KIBERNETSKA VARNOST V RAZISKAVAH UPRAVLJANJA TURIZMA IN GOSTINSTVA: AKTUALNA VPRAŠANJA, TRENDI IN AGENDA ZA PRIHODNJE RAZISKAVE. *Cuadernos de Turismo*, 53, 243–260. <https://doi.org/10.6018/turismo.616471>
- Martín, C. (november 2024). Skladnost z GDPR v turističnem sektorju - LetsLaw. LetsLaw. <https://letslaw.es/en/compliance-gdpr-tourism-sector/>
- Panai, E. (2018). Okvir kibernetske varnosti za neodvisne hotele. 4. letna konferenca EATSA – Združenja za turistične študije Evrope in Azije. https://www.researchgate.net/publication/325780143_A_Cyber_Security_Framework_for_Independent_Hotels
- Pankaj, H. (2025). Kibernetska varnost in varstvo podatkov v gostinstvu in turizmu: Razkritje izzivov in strategije za zmanjševanje tveganj: Pregled raziskav. *International Journal of Science and Research (IJSR)*, 14(2), 354–362. <https://doi.org/10.21275/sr25205142950>
- Paraskevas, A. (januar 2020). (PDF) Kibernetska varnost v potovanjih in turizmu: pristop, ki temelji na tveganju. ResearchGate. https://www.researchgate.net/publication/342123867_Cybersecurity_in_Travel_and_Tourism_A_Risk-based_Approach
- Pipyros, K., & Liasidou, S. (2025). Nov okvir za oceno tveganja kibernetske varnosti za gostinsko industrijo: tehnike in metode za izboljšano zaščito podatkov in zmanjševanje groženj. *Worldwide Hospitality and Tourism Themes*. <https://doi.org/10.1108/whatt-12-2024-0296>
- Rajendra Kumar SETHIA. (27. junij 2024). Usklajevanje izobraževanja o kibernetski varnosti v evropskih učilnicah poklicnega izobraževanja in usposabljanja s trenutnimi potrebami malih in srednje velikih podjetij . EPALE - Evropska komisija; EPALE - Elektronska platforma za učenje odraslih v Evropi. <https://epale.ec.europa.eu/en/content/aligning-cybersecurity-education-european-vet-classrooms-current-needs-smes>

- RDEČI TANDEM PLUS in CYBER.VET.EU. (2018). Priročnik CYBER.VET.EU. Cybervet.eu. https://cybervet.eu/es/outputs/io4-the-cybersecurity-handbook-for-vet-institutions/?get_page=fileviewer&file=https://cybervet.eu/openfile/MTY3NTYxMDQwM19DWUJFUj5WRVQuRVUgSGFuZGJvb2sgU1BBTk1TSC5wZGY=?PHPSESSID=oacsqkhkak3tphon033mgv050i&PHPSESSID=oacsqkhkak3tphon033mgv050i
- Shabani, N., & Munir, A. (2020). Pregled vprašanj kibernetne varnosti v gostinstvu. *Advances in Intelligent Systems and Computing*, 1230, 482–493. Researchgate. https://doi.org/10.1007/978-3-030-52243-8_35
- Šilak, G., & Bobek, S. (2025). Kibernetna varnost. *Dk.um.si*. <https://dk.um.si/Dokument.php?lang=slv&id=168548&dn=>

3.2 Lažne novice in dezinformacije

Ključne besede: dezinformacije, lažne novice, informacijska vojna, manipulacija na družbenih omrežjih.

Lažne novice in dezinformacije so pomembni izzivi v turističnem sektorju, ki pogosto vplivajo na odločitve potrošnikov in ugled blagovne znamke. Vzpon manipulacij na družbenih omrežjih in informacijske vojne te težave še poslabšuje, saj lažno oglaševanje in zavajajoče pripovedi postajajo vse bolj razširjene (Abdallah, 2021; Anton et al., 2020). Vpliv lažnih novic na vedenje strank, kot so spremenjeni potovalni načrti ali širjenje negativnih ocen, lahko škoduje podjetjem, zlasti v gostinstvu (Nassar et al., 2023). Raziskovalci poudarjajo potrebo po učinkovitejših modelih preverjanja dejstev in množičnega financiranja za boj proti dezinformacijam (Lamprou et al., 2021). Ker se digitalne dezinformacije širijo, je obravnavanje njihovih posledic ključnega pomena za ohranjanje zaupanja in stabilnosti v turistični industriji.

Članki in pobude, ki obravnavajo te teme, so na voljo spoda.

- Abdallah, A. (2021). LAŽNE NOVICE, LAŽNO OGLAŠEVANJE, DRUŽBENI MEDIJI IN TURISTIČNA INDUSTRIJA. *International Journal of Development Research*, 11(7), 48999–49003. <https://doi.org/10.37118/ijdr.xxxxx.05.2021>

- Anton, E., Teodorescu, C. A., & Vargas, V. M. (2020). Perspektive in pregledi uporabe narativnih strategij za sporočanje lažnih novic v turistični industriji. Zbornik mednarodne konference o poslovni odličnosti, 14(1), 728–734. <https://doi.org/10.2478/picbe-2020-0069>
- Fedeli, G. (2019). »Lažne novice« srečajo turizem: predlagana raziskovalna agenda. Annals of Tourism Research, 102684. <https://doi.org/10.1016/j.annals.2019.02.002>
- Lamprou, E., Antonopoulos, N., Anomeritou, I., & Apostolou, C. (2021). Značilnosti lažnih novic in dezinformacij v Grčiji: Vzpon novih novinarskih modelov preverjanja dejstev, ki temeljijo na množičnem iskanju virov. Novinarstvo in mediji, 2(3), 417–439. <https://doi.org/10.3390/journalmedia2030025>
- MedDMO. (28. marec 2023). MedDMO na kratko - MEDDMO. MEDDMO. <https://meddmo.eu/about-us/meddmo-at-a-glance/>
- Nassar, M. A., Elsaqqa, M., & Hagra, S. (2023). Vpliv digitalnih dezinformacij na odziv hotelskih gostov: pregled in smeri prihodnjih raziskav. Pharos International Journal of Tourism and Hospitality, 2(2), 61–71. <https://doi.org/10.21608/pijth.2023.332020>
- Stupavský, I., Dakić, P., & Vranić, V. (2023). Vpliv lažnih novic na potovanja in antisocialno vedenje v spletnih skupnostih: pregled. Applied Sciences, 13(21), 11719–11719. <https://doi.org/10.3390/app132111719>

3.3 Digitalne spretnosti in izobraževanje

Ključne besede: usposabljanje, izobraževanje, krepitev zmogljivosti, digitalna pismenost.

Digitalne spretnosti in izobraževanje so bistvenega pomena za to, da turistična delovna sila sledi tehnološkim napredkom in izpolnjuje zahteve sodobnih popotnikov. Turistični sektor zahteva nenehno krepitev zmogljivosti na področjih, kot so digitalna pismenost, upravljanje podatkov in spletno trženje. Poročila, kot je poročilo Ministrstva za turizem Grčije (2021), poudarjajo ključno vlogo digitalnih spretnosti pri izboljšanju zagotavljanja storitev in krepitvi konkurenčnosti v panogi. Poleg tega pobude, osredotočene na trajnostna potovanja in prostorsko načrtovanje, kot sta SPOT (2021) in Low Carbon Travel (2021), poudarjajo pomen digitalnega

usposabljanja za spodbujanje okolju prijaznih turističnih praks. Ker se panoga prilagaja digitalni preobrazbi, je vlaganje v izobraževanje in usposabljanje ključnega pomena za uspeh tako delavcev kot podjetij v hitro spreminjajočem se okolju.

Članki in pobude, ki obravnavajo te teme, so na voljo spodaj.

- Evropski center za preprečevanje in obvladovanje bolezni. (30. januar 2024). Publikacije in podatki . Evropski center za preprečevanje in obvladovanje bolezni. https://www.ecdc.europa.eu/en/publications-data?f%5B0%5D=output_types%3A1244
- Potovanja z nizkimi emisijami ogljika. (2021). Potovanja z nizkimi emisijami ogljika - ATRE . Potovanja z nizkimi emisijami ogljika. <https://www.lowcarbontravel.net/en>
- Ministrstvo za turizem Grčije. (2021). Poročilo o digitalnih znanjih in spretnostih turistične delovne sile v Grčiji: ključna vprašanja in politični odzivi . Ministrstvo za turizem Grčije.
- SPOT (2. december 2021). SPOT. Trajnostno prostorsko načrtovanje turističnih destinacij . Trajnostno prostorsko načrtovanje turističnih destinacij. <https://spot-erasmus.eu/>

3.4 Politika in predpisi

Ključne besede: zakonodaja, okviri, strategije, upravljanje.

Učinkovita politika in regulacija sta ključnega pomena za obvladovanje izzivov digitalne preobrazbe in kibernetске varnosti v turističnem sektorju. Direktiva NIS2 Evropske komisije (2023) poudarja potrebo po skupnih standardih kibernetске varnosti v vseh državah članicah EU, ki zagotavljajo visoko raven zaščite kritične infrastrukture v različnih sektorjih, vključno s turizmom. Nacionalni okviri, kot so novi grški zakoni o kibernetски varnosti (Νόμος 5086/2024), dodatno izboljšujejo upravljanje in odzivanje na kibernetске grožnje. Zakonodaja, kot sta Uredba EU 2019/881 in Uredba 2025/37, se osredotoča na razvoj in izvajanje robustnih digitalnih infrastruktur za obravnavo nastajajočih tveganj. Ta regulativna prizadevanja igrajo ključno vlogo pri zagotavljanju varnosti, zasebnosti in trajnosti digitalnih platform v turistični industriji.

Zakonodaja, ki obravnava te teme, je na voljo spodaj.

- Evropska komisija. (14. september 2023). Direktiva o ukrepih za visoko skupno raven kibernetne varnosti v Uniji (direktiva NIS2) | Oblikovanje digitalne prihodnosti Evrope . Digital-Strategy.ec.europa.eu. <https://digital-strategy.ec.europa.eu/en/policies/nis2-directive>
- *Uradni list.* (2024). Gazzettaufficiale.it. <https://www.gazzettaufficiale.it/eli/id/2024/07/02/24G00108/SG>
- Mariotti, G., Panai, E., & Camerada, M. (n.d.). Pridobljeno 6. maja 2025 iz https://www.ageiweb.it/geotema/wp-content/uploads/2019/10/Suppl2018_7_Mariotti_Panai_Camerada.pdf
- *Številka 5086/2024 - Εθνική Αρχή Κυβερνοασφάλειας και λοιπές διατάξεις.* (2024). Taxheaven / Φορολογικό αρχείο. <https://www.taxheaven.gr/law/5086/2024>
- *Uredba - 2019/881 - SL - EUR-Lex.* (2019). Europa.eu. <https://eur-lex.europa.eu/eli/reg/2019/881/oj/eng>
- *Uredba - EU - 2025/37 - EN - EUR-Lex.* (2025). Europa.eu. <https://eur-lex.europa.eu/eli/reg/2025/37/oj/eng>

3.5 Tehnologija in orodja

Ključ besede: umetna inteligenca, veriga blokov, digitalne platforme, tehnične rešitve.

Tehnološke inovacije, kot so umetna inteligenca, tehnologija veriženja blokov in digitalne platforme, spreminjajo turistično industrijo z izboljšanjem uporabniške izkušnje in operativne učinkovitosti. Pobuda Tourism Digital Hub (2022) poudarja vlogo digitalne infrastrukture pri podpori turističnim podjetjem z naprednimi tehničnimi rešitvami. Orodja, kot je umetna inteligenca, omogočajo prilagojene potovalne izkušnje, tehnologija veriženja blokov pa ponuja varne transakcije in pregledne sisteme rezervacij. Raziskava Pencarellija in sodelavcev (2021) preučuje, kako digitalna orodja, zlasti med italijanskimi milenijci, spreminjajo potovalno vedenje in pričakovanja. Ker se tehnologija še naprej razvija, bo igrala ključno vlogo pri spodbujanju inovacij in trajnosti v turističnem sektorju.

Članki, ki obravnavajo te teme, so na voljo spodaj.

- *M1C3 Investimento 4.1: Turistično digitalno središče* . (11. maj 2022). -. <https://www.ministeroturismo.gov.it/tourism-digital-hub/>
- PENCARELLI, T., GABBIANELLI, L., & SAVELLI, E. (2021). Turistična izkušnja v digitalni dobi: primer italijanskih milenijcev. *Sinergie Italian Journal of Management*, 38(3), 165–190. <https://doi.org/10.7433/s113.2020.10>
- OECD (2024), Umetna inteligenca in turizem: dokument o politiki G7/OECD, *OECD Tourism Papers* , št. 2024/02, OECD Publishing, Pariz. <https://doi.org/10.1787/3f9a4d8d-en>
- Balasubramanian, S., Sethi, J.S., Ajayan, S. idr. (2022). Okvir, ki omogoča uporabo tehnologije veriženja blokov v turizmu. *Information Technology & Tourism* 24, 165–179. <https://doi.org/10.1007/s40558-022-00229-6>
- Zeqiri A, Ben Youssef A, Maherzi Zahar T. (2025). Vloga platform za digitalni turizem pri doseganju ciljev trajnostnega razvoja v dobi Industrije 4.0. *Trajnost*. 17(8): 3482. <https://doi.org/10.3390/su17083482>

3.6 Turizem in sektorski viri

Viri, specifični za turizem, potovanja in gostinstvo.

Turistična in gostinska industrija se soočata z edinstvenimi izzivi kibernetске varnosti, saj narašča potreba po zaščiti podatkov o strankah in digitalne infrastrukture. Viri, specifični za ta sektorja, se osredotočajo na izboljšanje kibernetске odpornosti in zavarovanje spletnih platform. Študije, kot sta Ghaderi et al. (2024) in Divya (2022), poudarjajo pomen varovanja uporabniških podatkov v pametnih mestih in gostinskem sektorju. Razvoj strategij kibernetске odpornosti za turistična podjetja je poudarjen v virih, kot sta Codes to Resilience (2025) in Cybersecurity in Tourism & Hospitality (2020), ki opisujejo najboljše prakse za zmanjševanje tveganj in ohranjanje zaupanja s strankami.

Več industrijskih pobud, vključno z Deploytour (2024) in smernicami španske vlade za kibernetско varnost v turizmu (2024), zagotavlja okvire in orodja za izboljšanje kibernetске varnosti v sektorju. Integracija ukrepov kibernetске varnosti v spletne potovalne agencije in hotele, kot je razpravljala Florido-Benétez (2024), je bistvena za zaščito zasebnih podatkov uporabnikov. Ker se turistične destinacije razvijajo v pametna mesta, je zagotavljanje njihove kibernetске odpornosti ključnega pomena za ohranjanje rasti in zaupanja strank.

Članki in pobude, ki obravnavajo te teme, so na voljo spodaj.

- Aljohani, W., in Elfadil. (2020). Merjenje ozaveščenosti študentov o kibernetiki varnosti: študija primera na Univerzi Fahad Bin Sultan. *International Journal of Computer Science and Mobile Computing*, 9(6), 141–155. <https://ijcsmc.com/docs/papers/June2020/V9I6202038.pdf>
- Carreira, D. (2022, 11. november). Cyber Resilience, pregled študij primerov. Academia.edu. https://www.academia.edu/90518927/Cyber_Resilience_a_Survey_of_Case_Studies
- *Kode za odpornost: Kibernetika odpornost v potovanjih in turizmu*. (2025). Thinkdigital.travel. <https://www.thinkdigital.travel/research-directory/codes-to-resilience-cyber-resilience-in-travel-and-tourism>
- *Kibernetika varnost v turizmu in gostinstvu: potreba po zaščiti podatkov strank*. (13. februar 2020). NTG. <https://nexttourismgeneration.eu/cybersecurity-in-tourism-hospitality-the-urge-of-protecting-customer-data/>
- Deploytour. (2024). Deploytour. <https://deploytour.eu/>
- Divya. (21. februar 2022). Pomen varovanja podatkov v turistični in gostinski industriji. OmniCyber Security. <https://www.omnicybersecurity.com/importance-of-protecting-data-tourism-hospitality-industry/>
- *Opolnomočena življenja. Odporne države. Pametni turizem: pot do varnejših in odpornejših destinacij*. (nd). Pridobljeno 6. maja 2025 s https://www.itu.int/en/publications/Documents/tsb/2022-U4SSC-Smart-tourism/files/downloads/22-00512-U4SSC_Smart%20tourism-E.pdf
- Florido-Benítez, L. (2024). Kibernetika varnost, ki jo spletne potovalne agencije in hoteli uporabljajo za zaščito zasebnih podatkov uporabnikov v pametnih mestih. *Smart Cities*, 7(1), 475–495. <https://www.mdpi.com/2624-6511/7/1/19>
- Fragnière, E., & Yagci, K. (ur.). (nd). Varnost omrežij in kibernetika varnost v gostinstvu in turizmu. Informacijska tehnologija v gostinstvu in turizmu. <https://arodes.hes-so.ch/record/9164?v=pdf>

- Ghaderi, Z., Beal, L., Hall, C. M., Zaman, M., Rather, R. A., in Puad, A. (2024). Kibernetika varnost in odpornost pametnih turističnih destinacij. *Tourism Recreation Research*, 1–17. <https://doi.org/10.1080/02508281.2024.2434791>
- Kumar, P. (2021). *Informacijska tehnologija v gostinstvu in turizmu*. USF M3 Publishing, LLC. <https://doi.org/10.5038/9781732127593>
- Maria, in Giglio, C. (2024). KIBERNETSKA VARNOST V RAZISKAVAH UPRAVLJANJA TURIZMA IN GOSTINSTVA: AKTUALNA VPRAŠANJA, TRENDI IN AGENDA ZA PRIHODNJE RAZISKAVE. *Cuadernos de Turismo*, 53, 243–260. <https://doi.org/10.6018/turismo.616471>
- Palou, N. (2024, 21. oktober). Kibernetika odpornost turističnega sektorja: izzivi in najboljše prakse . Telefónica Tech; Telefónica Tech SLU. <https://telefonicatech.com/en/blog/cyber-resilience-tourism-sector>
- Sanger, D. E. (12. december 2018). Kibernetika napad na hotel Marriott: Kršitev hotelskih podatkov, ki je prizadela 500 milijonov gostov, povezanih s kitajsko vohunsko agencijo | The Independent . The Independent. <https://www.independent.co.uk/tech/marriott-cyber-attack-starwood-hotel-data-breach-china-spy-agency-guests-a8679006.html>
- Scollo, J. (2024, 18. junij). Ciberseguridad, un desafío vital para las empresas turísticas en la era digital . Ladevi; Ladevi Medios y Soluciones. <https://espana.ladevi.info/ciberseguridad/ciberseguridad-un-desafio-vital-las-empresas-turisticas-la-era-digital-n67450>
- Španska vlada, INCIBE in Segittur. (2024). Cyberseguridad en el sector turistico y de ocio. <https://www.incibe.es/sites/default/files/contenidos/guias/doc/guia-turismo-ocio.pdf>

3.7 Druge / Medsektorske teme

Medsektorska vprašanja v turističnem sektorju se pogosto prepletajo s kibernetiko varnostjo, digitalno pismenostjo in upravljanjem podatkov. Ena ključnih pobud je projekt DATES (nd), ki se osredotoča na vzpostavitev evropskega podatkovnega prostora za turizem, katerega cilj je izboljšati izmenjavo podatkov in sodelovanje v turistični industriji. Integracija tehnologij, kot je umetna inteligenca (Kapoor, 2024),

igra pomembno vlogo pri izboljšanju kibernetске varnosti in zagotavljanja storitev, zlasti v gostinstvu in turizmu. Poleg tega postaja medijska in informacijska pismenost (YouTube, 2023) vse pomembnejša tako za potrošnike kot za podjetja, da se lahko varno znajdejo v digitalni krajini.

Kršitve podatkov ostajajo pereč problem, kot poudarja Tariq (2024), ki raziskuje strategije preprečevanja v gostinstvu. Ker se te medsektorske teme še naprej razvijajo, poudarjajo potrebo po celostnem pristopu k upravljanju podatkov, varnosti in tehnologije v turističnem sektorju.

Članki in pobude, ki obravnavajo te teme, so na voljo spodaj.

- Projekt DATES Turistični podatkovni prostor Evropski turistični podatkovni prostor - projekt DATES Projekt DATES. (nd). Projekt DATES. <https://www.tourismdataspace-csa.eu/>
- Kapoor, V. (2024). Umetna inteligenca in kibernetска varnost v storitveni industriji. Apple Academic Press EBooks, 265–303. <https://doi.org/10.1201/9781003432951-17>
- Medijsko in informacijsko pismeni državljani: kritično razmišljajte, modro kliknite! (nd). Wwww.youtube.com. Pridobljeno 3. avgusta 2023 s <https://youtu.be/bjYhmTC3lrc>
- Tariq, M. U. (2024). Incidenti kršitev podatkov in njihovo preprečevanje v gostinstvu. Zbirka knjig Advances in Hospitality, Tourism and the Services Industry (AHTSI), 181–199. <https://doi.org/10.4018/979-8-3693-2715-9.ch010>

PRILAGODITEV IN POSTAVITEV DIGITALNE KNJIŽNICE NA SPLETNO STRAN TREADS

V skladu s strukturo in tehničnimi možnostmi spletne strani projekta TREADS je bil nabor virov z naslovom Digitalna knjižnica prilagojen in dostopen na spletu. V sodelovanju z GAIA, partnerjem, odgovornim za razvoj in vzdrževanje spletne strani projekta, je bila vsaka tematska kategorija zbranega gradiva združena v namenski dokument PDF. Ti dokumenti vključujejo izbrane povezave do ustreznih virov in zagotavljajo uporabniku prijazno predstavitev vsebine.

Ta prilagoditev zagotavlja dolgoročno dostopnost in praktično uporabo rezultatov projekta, s čimer podpira turistične strokovnjake, vzgojitelje in mala in srednje velika podjetja pri razvoju ustreznih digitalnih kompetenc. Strukturirana predstavitev gradiva omogoča ciljno usmerjeno navigacijo po ključnih tematskih področjih ter spodbuja širše razširjanje in vpliv rezultatov projekta.

Digitalna knjižnica je javno dostopna in do nje lahko dostopate prek naslednje povezave: <https://treadsproject.eu/resource-pool/>.

[PROJECT DESCRIPTION](#)
[PARTNERS](#)
[RESOURCES ▾](#)
[NEWS AND EVENTS](#)
[CONTACT](#)

English ▾

Digital Library

The tourism sector is changing rapidly, and staying ahead means being well informed. The Digital Library of **TREADS** brings together essential knowledge, tools, and key ideas to help you and your organization thrive in a digital world. Explore a curated collection of articles, frameworks, and best practices addressing topics such as cybersecurity, digital skills, policies, and more, all tailored to the needs of tourism professionals, educators, and SMEs.

Whether you're looking to improve your digital capabilities, protect your business from cyber threats, or build a smarter, more resilient tourism future, this is your starting point.

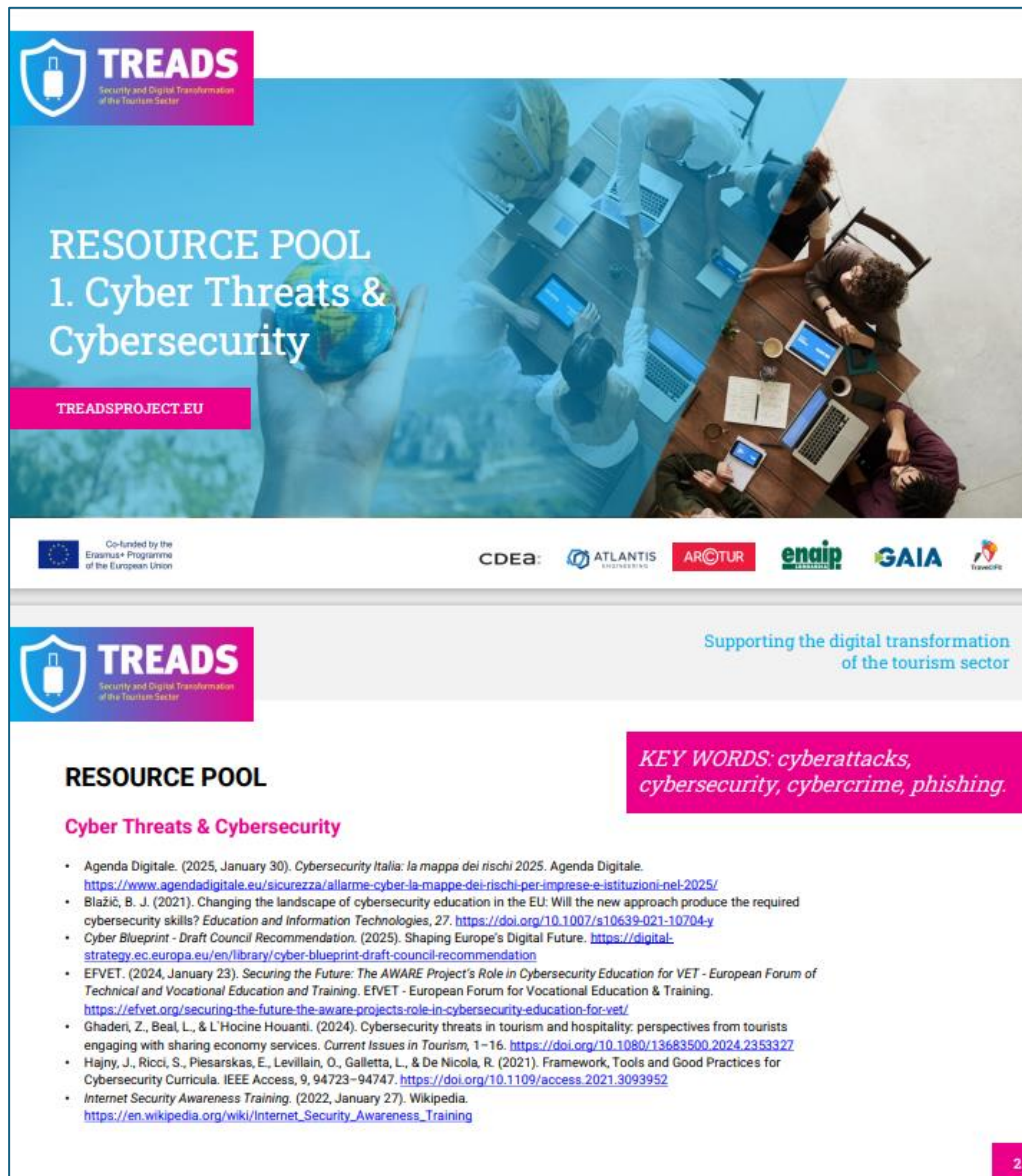
Discover knowledge. Develop skills. Shape the future.

▼ **Cyber Threats and Cybersecurity**
Keywords : cyberattacks, cybersecurity, cybercrime, phishing
 Cyberthreats, such as phishing, cybercrime, and data breaches, pose significant risks to the tourism sector, especially as digital platforms become more essential to business operations. The increased frequency of cyberattacks calls for strengthened cybersecurity measures to protect sensitive customer data and systems. Education and awareness are key to combating these threats, with initiatives such as the **EU Cyber Blueprint (2025)** and **Project AWARE (2024)** highlighting the importance of developing a skilled workforce. Furthermore, adopting cybersecurity frameworks and complying with regulations such as the **GDPR** are critical to protecting privacy and ensuring business continuity in the tourism and hospitality industries.

Articles and initiatives addressing these topics are available [here](#).

► **Fake News and Disinformation**
Keywords : disinformation, fake news, information warfare, social media manipulation.

Slika 2: Digitalna knjižnica na spletni strani TREADS

Slika 3: Primer datoteke PDF za vsako kategorijo

Turistična podjetja obdelujejo ogromne količine osebnih in finančnih podatkov, od podatkov o potnih listih do podatkov o kreditnih karticah. Že ena sama kršitev lahko škoduje ugledu, spodkoplje zaupanje strank in povzroči resne pravne in finančne posledice. V dobi, ko digitalne rezervacije, spletne ocene in mobilne aplikacije poganjajo potovalno izkušnjo, se mora kibernetška varnost premakniti iz ozadja v ospredje poslovne strategije. Zaščita gostov se začne z zaščito njihovih podatkov. **Prav zato je bila ustvarjena Digitalna knjižnica – da bi turistična podjetja izobraževala o tveganjih kibernetške varnosti, najboljših praksah in rešitvah, vse na eni centralizirani in enostavno dostopni platformi.** Podjetjem omogoča, da ostanejo obveščena, skladna s predpisi in varna v vse bolj digitalnem svetu.

 treadsproject.eu

 [treads-project](https://www.linkedin.com/company/treads-project)

 [Treads Project](https://www.facebook.com/Treads-Project)

 [treadsprojecteu](https://www.instagram.com/treadsprojecteu)

Co-funded by the
European Union

Co-funded by the European Union. The opinions and views expressed are solely those of the author(s) and do not necessarily reflect those of the European Union or the Spanish Service for the Internationalization of Education (SEPIE). Neither the European Union nor the granting authority can be held responsible for them